

Klima- og miljødepartementet
Transport- og lokalmiljøseksjonen
P.B. 8013 Dep, 0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

DERES REF.:

VÅR REF.: Heidi E. Finstad

Oslo, 22. august 2017

Høringsinnspill – "Høring av endringer i produktforskriftens bestemmelser om biodrivstoff"

Treindustrien er positiv til å øke omsetningskravet for biodrivstoff. Høringsnotatet legger til grunn at det må stimuleres til overgang fra konvensjonelle biodrivstoff til mer avansert biodrivstoff for å oppnå større og sikrere klimagassbesparelser. Ved å utnytte overskudd av både massevirke, skogsavfall, grot herunder løvtre, sidestrømmer fra treindustrien slik som sagflis/bark/sagspon/avkapp og annet trevirke, vil en kunne levere avansert biodrivstoff uten at dette går ut over matproduksjon.

Det vises videre til nasjonale strategiprosesser, blant annet knyttet til bioøkonomi, grønn konkurransekraft og sirkulær økonomi. For å nå målsetningen om at Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050 vil skogen spille en helt avgjørende rolle.

Omsetningskravet vil bidra til lønnsom avsetning av sidestrømmer fra trebasert industri, og til at råvarer som i dag eksporteres kan få sin lønnsomme anvendelse i Norge og samtidig utløse miljøgevinster. Omsetningskravet vil dermed gi innovasjonskraft og omstillingsevne, slik at skogbasert råstoff kan få sin optimale anvendelse i fremtiden. Det grønne skiftet og overgangen til bioøkonomien må skje i flere faser, og omsetningskravet spiller slik en avgjørende rolle.

Det er viktig å se omsetningskravet for biodrivstoff i forbindelse med andre sektorer, synergier, og muligheter for industriell vekst knyttet til det grønne skiftet. Treindustrien vil synliggjøre noen vesentlige sammenhenger knyttet til omsetningskravet for biodrivstoff:

Om Treindustrien og sammenhengen i verdikjeden

Treindustrien er en bransjeorganisasjon for produsenter av trelast og andre trebaserte byggematerialer. Våre medlemsbedrifter står for vel 90 % av den norske produksjonskapasiteten på området. Bedriftene er lokalisert nær råvaren (skogen) og et flertall utgjør hjørnesteinsbedrifter i sine lokalsamfunn.

Til produksjon benyttes sagtømmer, som utgjør ca. 60 % av tømmerandelen ved avvirkning. Sagtømmer er den beste kvaliteten tømmer med høyest pris. Treindustriens viktigste marked er byggenæringen, som er den mest ressursforbrukende næringen, omtalt som 40 %-næringen. Bygg-, eiendoms- og anleggssektoren bruker på

verdensbasis nær 40 % av alle ressurser, herunder materialer og energi. BNL har som visjon at drift av bygg- og anleggsplasser skal være fossilfrie innen 2030. Omsetningskravet er nødvendig for å nå også denne målsetningen. Treindustrien er i en meget god utvikling, og markedsmulighetene har aldri vært større. Tre er et etterspurt byggemateriale på grunn av sine miljø- og klimafordeler. Skal samfunnet nå sine klimamål, må det bygges mer i tre. Digitalisering og økt industrialisering både i treindustrien, skognæringen, og byggenæringen gir store muligheter for næringsutvikling.

Det er imidlertid en utfordring at avsetningen for den delen av tømmeret som ikke går til byggemarkedet ikke har en lønnsom anvendelse. Massevirke utgjør ca. 40 % av tømmerstokken, og har en sekundær kvalitet med lavere pris enn sagtømmer. Etter nedleggelse av treforedlingsindustri (papirindustri) de senere år i Norge, er det avgjørende å bidra til ny lønnsom avsetning av massevirke og sidestrømmer. Situasjonen i treforedlingsindustrien får direkte konsekvenser for treindustrien og motsatt. Skogeieren er avhengig av lønnsom avsetning av hele tømmerstokken for å kunne avvirke. Sagbrukene er igjen avhengige av lønnsom avsetning av sine biprodukter som for eksempel flis og bark.

Produktene i treindustrien fordeler seg som følger:

• Trelast	51 %	¾ byggtre – ¼ halvfabrikata
• Celluloseflis	26 %	Spesialprodusert for treforedlingsindustrien
• Sagflis	14 %	Til plateproduksjon
• Tørre biprodukter	4 %	Til annen industri og energi
• <u>Tørkesvinn mm.</u>	<u>5 %</u>	
• <u>I alt</u>	<u>100 %</u>	Sagtømmer

En lønnsom treindustri er en forutsetning for bærekraftig utnyttelse av norske skogressurser. Disse sammenhengene viser at omsetningskravet for biodrivstoff er relevant for hele den skogbaserte verdikjeden, og vil sikre ny anvendelse av massevirke og sidestrømmer. Både for omstilling i eksisterende industri og for å skape ny industriell vekst i Norge.

Omsetningskravet vil være et viktig strategisk bidrag for å avhjelpe negative konsekvenser for skognæringen som følger av den prekære gjeldssituasjonen til Norske Skog ASA.

Råstoff kapasitet

Det er i dag nær 900 mill. m³ stående tømmer i norske skoger. Tilveksten i de norske skogene er estimert til om lag 25 mill. m³ pr. år. I følge SKOG22-strategien er det mulig å øke den årlige bærekraftige avvirkningen i norske skoger fra 10 til 15 mill. m³ pr. år, noe som gir et netto økonomisk nyttbart råstoffpotensiale på 8 mill. m³. Skogplanting og skogplanteforedling vil kunne øke uttaket ytterligere. Videre er det et uutnyttet potensiale i form av løvtre, bark, grener, rot og topp som er fullverdige råstoff til produksjon av biodrivstoff. I tillegg utnyttes ikke spon, flis, returtre, avkapp o.l. optimalt i dag. En utnyttelse av uutnyttet råstoff vil ha stor betydning for lønnsomheten i hele den skogbaserte verdikjeden.

Langsiktighet

Samfunnets behov for bedret bærekraft fremkommer i utallige rapporter og utredninger. Det konkluderes gjennomgående med behov for økt bruk av fornybare ressurser basert på norsk produksjon for å nå mål.

I SKOG22-strategien, «Veikart for grønn konkurransekraft for skog- og trenæringen», «Veikart for prosess-industrien», og «Mot bioøkonomien» – NHO sitt innspill til Regjeringens bioøkonomistrategi, anbefales bruk av juridiske virkemidler for å nå mål. Stortingets anmodningsvedtak 74 og 76 er i tråd med anbefalinger i disse strategiske dokumentene som er utarbeidet etter initiativ fra Regjeringen.

Forutsigbarhet er den viktigste forutsetningen for å nå mål om økt verdiskaping og for å nå klima- og miljømål. Mangel på forutsigbarhet er med på å hindre investeringer også for trebasert industri. Derfor er det viktig å understreke nødvendigheten av at det holdes fast ved omsetningskravet for biodrivstoff for å gi påkrevd langsiktighet.

Markedsstimulering

Gjennom anmodningsvedtakene legges det til rette for økt etterspørsel og dermed ny produksjon som grunnlag for verdiskaping. *Markedsstimulering* er en avgjørende rammebetingelse for å redusere klimagassutslipp. En offensiv norsk holdning skaper konkurransefortrinn som legger til rette for innovasjon i flere bransjer og på tvers av ulike sektorer. Målrettede tiltak som stimulerer etterspørselen vil utløse store industrielle muligheter. Norske myndigheter anmodes også om å utnytte EØS-avtalens handlingsrom gjennom en offensiv holdning.

Helhetlig strategi og bruk av virkemidler

Tilgang på avansert biodrivstoff må sees i lys av rammebetingelser gitt av myndighetene. Langsiktighet og en helhetlig tilnærming er nødvendig for å fremme investeringer. Treindustrien vil i denne sammenhengen nevne behovet for statlig risikokapital. Virkemiddelapparatet gjennom Enova, Innovasjon Norge, og Investinor må utvikles slik at man utløser risikokapital i en tidlig fase for å oppnå nasjonale mål.

Satsing på ny norsk industri

Det er etablert et norsk selskap, Biozin AS, hvor Treindustriens medlem Bergene Holm AS er eier. Selskapet har planer for produksjon av avansert biodrivstoff som vil bidra til omstilling og ny industriell vekst i Norge gjennom nye avsetningsmuligheter for ulike råvarer basert på skog. Planene vil legge til rette for innovasjon og økt verdiskaping i flere sektorer, som omtalt.

Oppsummering:

- Treindustrien støtter omsetningskravet med en opptrappingsplan.
- Treindustrien vil understreke at omsetningskravet må gjøres gjeldende også etter 2020. Langsiktighet og forutsigbarhet er en grunnleggende forutsetning for norske investeringer.
- Treindustrien støtter forutsetningen om økt bruk av avansert biodrivstoff som ikke går utover matproduksjon.
- Treindustrien støtter dermed prinsippet om dobbeltelling for avansert biodrivstoff.
- Treindustrien støtter at «råstoffene i ILUC-direktivet Annex IX del A og del B med unntak av ikke-biobasert drivstoff» legges til grunn for avansert biodrivstoff samt dobbeltelling.

Når det gjelder innspill knyttet til markedsmessige forhold, kostnader, pris og tilgang på avansert biodrivstoff overlater Treindustrien til de enkelte produsenter å gi konkrete innspill.

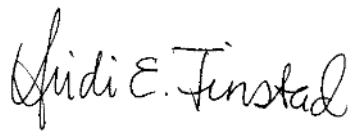
Det er særlig viktig for Treindustrien å understreke at selv om den norske produksjonskapasiteten ikke skulle være tilstrekkelig i forhold til opptrappingsplanen frem til 2020, så vil opptrappingsplanen være helt avgjørende for investeringer i Norge.

Langsiktighet og stabile rammevilkår er avgjørende for å kunne etablere norsk produksjon og verdiskaping basert på skogbasert råstoff.

Selv om opptrappingsplanen i høringen omhandler tidsrommet frem til 2020, så må perspektivet være langt mer langsiktig. Anslag i mulig volum i liter som antas å kunne produseres og leveres til det norske markedet basert på ulike råstoff i 2018, 2019 og 2020, må derfor sees i en større sammenheng.

Med hilsen

Treindustrien

A handwritten signature in black ink, reading "Heidi E. Finstad". The signature is written in a cursive, flowing style.

Heidi Finstad

Adm. direktør